

Rapport från mötet i förvaltningskommittén för spannmål, oljeväxter, ris, socker inom den gemensamma marknadsordningen den 19 december 2024

Sammanfattning

Mötet innehöll de sedvanliga dagordningspunkterna om väderleksutvecklingen den senaste månaden i EU samt marknadssituationen för socker, spannmål, oljeväxter, ris.

Deltagare: Från Sverige deltog Patrik Eklöf, SJV och Monika Schere-Juhlin Landsbygds- och infrastrukturdepartementet samt Carin Bohlin SLV och Erica Fiume Lst Sthlm.

Nästa möte: 3 februari.

1.1 Väderlekssituationen 1 november – 7 december

Under perioden hade det varit torrt och varmare än normalt i stort sett hela EU. Det varmare vädret har varit till fördel för jordbruksgrödorna efter perioder med rikligt med nederbörd. Vinterhårdighet har uppnåtts till stor del i norra EU förutom i Polen samt i Rumänien. Ökad risk för frostsador på grödorna finns i dessa länder.

1.2 Handelsnorm för olivolja

Livsmedelsverkets ansvarar för rapporteringen.

1.3 Marknadssituationen för socker

Fortsatt lägre världsmarknadspriser för både vit- och råsocker har noterats på börserna sedan föregående möte. Priserna för vitsocker uppgick till ca 502 euro/ton och för råsocker till ca 434 euro/ton, vilket är en prissänkning med drygt 4–5 % jämfört med föregående månad. Högre produktion i både Brasilien och Thailand samt rapporter om att Indien kan komma att häva sitt exportförbud tillsammans med en starkare dollar har påverkat priserna nedåt. Det senaste tillgängliga priset på vitsocker i EU är från oktober i år då det uppgick till 619 euro/ton.

Kommissionens senast uppskattning av sockerproduktionen 2024/25 i EU uppgick till 16,83 miljoner ton, vilket är betydligt högre än föregående års produktion på 15 56 miljoner ton. Konsumtionen är beräknad till drygt 14 miljoner ton för 2024/25.

1.4 Marknadssituationen för spannmål, oljeväxter och ris

Priserna har stigit på världsmarknaden för både spannmål och raps jämfört med föregående månad. Fonderna har justerat sina positioner för jordbruksråvaror i slutet av året, vilket har påverkat priserna. För vete är marknadens fokus särskilt på vad som sker i Ryssland när vintertemperaturerna kommer utan att ett tjockt snölager finns som skydd, vilket är långt ifrån optimalt för grödorna. Saudiarabien har kontrakterat nästan 800 000 ton vete de senaste dagarna, vilket också stödjer priserna på världsmarknaden tillsammans med införandet av Rysslands exportkvot på 11 miljoner ton. Detta kommer troligen att sakta ner de ryska exportflödena i slutet av året. EU-rapsen påverkas fortfarande av navigeringsproblemen på Mosel även om en tillfällig lösning försöker lösa problemet. Det är 70 båtar som fortfarande är blockerade pga. av den tekniska fel i översämningsportarna som inträffade i förra veckan.

Kommissionen redovisade den senaste prognosen för produktion, konsumtion och lager av spannmål i världen 2024/25 som publicerats av USDA. Prognosen för visade på en ytterligare sänkning av den totala spannmålsproduktionen och för utgående lagren av spannmål i världen 2024/25. Produktionssänkningarna beror främst på lägre produktion av vete i EU och av majs i länderna i Sydostasien

Milj ton	IGC 23/24 nov	IGC 24/25 nov	USDA 23/24 dec	USDA 24/25 dec
Produktion				
Vete	795	796	792	793
Majs	1 231	1 225	1 230	1 218
Övrigt	282	290	275	281
Totalt	2 308	2 311	2 297	2 292
Utg lager				
Vete	272	263	267	258
Majs	285	275	316	296
Övrigt	39	38	31	36
Totalt	596	576	614	518

Kommissionens senaste justeringar av EU:s förväntade produktion av spannmål och oljeväxter 2024/25 framgår av nedanstående tabeller.

	<i>(million tonnes)</i>				
	2023/24 Forecast	2024/25		vs. 2023/24 (%)	vs. 5-year av. (%)
		Nov Projection	Dec Projection		
Soft wheat	125.2	112.3	111.9	-10.6	-11.7
Durum wheat	7.4	7.2	7.2	-2.7	-2.9
Barley	47.0	49.8	49.4	5.0	-5.5
Maize	61.2	59.6	59.5	-2.9	-10.2
Rye	7.4	6.9	6.9	-6.0	-11.1
Oats	5.8	8.0	7.8	33.3	7.8
Total	267.8	256.9	255.8	-4.5	-8.8

EU OILSEEDS PRODUCTION		(million tonnes)			
	5-year trimmed average	2023/24	December	2024/25 vs. 2023/24 (%)	vs. 5-y AVG (%)
Rapeseed	17.77	19.74	16.91	-14.3	-4.9
Sunflower	9.78	9.80	8.05	-17.9	-17.7
Soya Beans	2.67	2.79	2.84	1.9	6.5
TOTAL	30.01	32.41	27.86	-14.0	-7.2

När det gällde marknadssituationen för ris så kännetecknades denna av stigande priser i EU som är 2–3 gånger så höga som motsvarande priser för slipat ris i andra producerande risländer i världen. Importen till EU under säsongens tre första månader visar på en ökning som uppgår till 22 % jämfört med motsvarande period.

1.5 Marknadstransparens

Sedvanlig redovisning från kommissionen gällande medlemsländernas rapportering av olika uppgifter för spannmål, oljeväxter och utsäde. Inga större förändringar hade skett sedan föregående rapporteringstillfälle.

1.6 Övriga frågor

På fråga svarade kommissionen att diskussionen om nytt regelverk i och med införandet av handelsnorm för baljväxter ska påbörjas efter årsskiftet. Förordningsändringarna beräknas vara klara under första kvartalet 2025.